

Turistički resursi Grčke

Mihaljuš, Elena

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic of Međimurje in Čakovec / Međimursko veleučilište u Čakovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:110:860567>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-02**

Repository / Repozitorij:

[Polytechnic of Međimurje in Čakovec Repository -
Polytechnic of Međimurje Undergraduate and
Graduate Theses Repository](#)

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU
STRUČNI PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ MENADŽMENT TURIZMA I
SPORTA

Elena Mihaljuš

TURISTIČKI RESURSI GRČKE

ZAVRŠNI RAD

Čakovec, rujan 2023.

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU
STRUČNI PRIJEDIPLOMSKI STUDIJ MENADŽMENTA TURIZMA I
SPORTA

Elena Mihaljuš

TURISTIČKI RESURSI GRČKE
TOURIST RESOURCES OF GREECE

ZAVRŠNI RAD

Mentor:

Mr. sc. Ivan Hegeduš, v. pred.

Čakovec, rujan 2023.

Čakovec, 20. veljače 2023.

ZAVRŠNI ZADATAK br. 2022-MTS-R-100

Pristupnik: **Elena Mihaljuš (0313025877)**
Studij: Redoviti preddiplomski stručni studij Menadžment turizma i sporta
Smjer: Menadžment turizma

Zadatak: **Turistički resursi Grčke**

Opis zadatka:

Grčka je jedna od najpoznatijih i najposjećenijih destinacija na Mediteranu. Ima najrazvedeniju obalu i niz turističkih atrakcija kojima privlači turiste iz cijeloga svijeta. Kulturno povijesna baština također je svjetski poznata i u samom je vrhu turističke ponude Grčke. Potrebno je istražiti koji su to najpoznatiji turistički resursi Grčke? Ima li Grčka pojedine građevne, nacionalne parkove ili manifestacije koje su pod zaštitom UNESCO-a? Koje su najpoznatije građevine u Grčkoj a koje imaju status zaštite? Koja je najposjećenija turistička destinacija u Grčkoj? Iz kojih krajeva svijeta dolazi najviše turista u Grčku? Kako i na koji način se promoviraju turističke atrakcije Grčke?

Rok za predaju rada: 20. rujna 2023.

Mentor:

---

mr. sc. Ivan Hegeduš, v. pred.

Predsjednik povjerenstva za
završni ispit:

ZAHVALA

Želim se zahvaliti svom dragom mentoru, mr. sc. Ivanu Hegedušu, v. pred., na stručnoj pomoći i savjetima tijekom izrade ovog završnog rada, te se također želim zahvaliti svojoj obitelji i prijateljima.

Elena Mihaljuš

SAŽETAK

Tema završnog rada je Turistički resursi Grčke. Turizam je postao sve popularniji u svijetu pa u današnje vrijeme mnogo ljudi voli putovati i istraživati razna mjesta na svijetu. Grčka je zemlja koja je bogata poviješću i prirodnim ljepotama te gastronomskom kulturom, osim toga prevladava sredozemna i mediteranska klima što također iznimno privlači turiste, a također je i jedna od najstarijih zemalja svijeta. Grčka ima širok spektar turističkih resursa koji je čine popularnom destinacijom za putnike iz cijelog svijeta kao što su povijesna i arheološka nalazišta, otoci, kulturna baština, mediteranska kuhinja, prirodne ljepote, muzeji i galerije te mnoge druge.

U radu se govori najprije o pojmu turističkih resursa te njihovoj podjeli na prirodne i društvene turističke resurse. Nakon toga govori se o etimološkom podrijetlu turističke atrakcije, podrijetlu riječi turizam i turist, definiciji turističke atrakcije te podjeli turističkih atrakcija prema vrsti na prirodne atrakcije i atrakcije koje je stvorio čovjek. Definirana je turistička destinacija, opisana je Grčka kao turistička destinacija, navedene su zemlje iz kojih dolazi najviše turista u Grčku te geografske karakteristike Grčke. Na kraju teorijskog dijela rada navedeni su i pobliže objašnjeni turistički resursi Grčke koji se spominju u provedenom anketnom upitniku i turistički resursi Grčke pod zaštitom UNESCO-a.

Nakon teorijskog dijela rada slijedi istraživanje koje je provedeno putem online ankete. Anketni upitnik pod nazivom Turistički resursi Grčke proveden je putem društvenih mreža Instagram i Facebook. U anketi je sudjelovalo 160 ispitanika različite dobi, spola i stupnja obrazovanja. Predmet istraživanja je Prepoznatljivost turističkih resursa Grčke. Anketni upitnik bio je namijenjen osobama koje su posjetile Grčku kao i osobama koje nisu posjetile Grčku. Prikupljeni odgovori, odnosno rezultati anketnog upitnika prikazani su pomoću grafikona. Cilj istraživanja je istražiti prepoznatljivost turističkih resursa Grčke, odnosno koliko ispitanici koji su ispunili anketu znaju o Grčkoj, grčkim gradovima, otocima, hrani, njezinim turističkim atrakcijama odnosno resursima te smatraju li ispitanici da je Grčka najposjećenija i najpoznatija destinacija na Mediteranu.

Ključne riječi: turizam, Grčka, turistički resursi, turističke atrakcije, turistička destinacija, prepoznatljivost

SADRŽAJ

SAŽETAK

1. UVOD	7
2. TURISTIČKI RESURSI.....	8
2.1. Prirodni (biotropni) turistički resursi.....	10
2.2. Društveni (antropogeni ili atropični) turistički resursi	10
3. TURISTIČKA ATRAKCIJA.....	11
3.1. Prirodne atrakcije	12
3.2. Atrakcije koje je stvorio čovjek.....	13
4. GRČKA KAO TURISTIČKA DESTINACIJA.....	14
4.1. Geografske karakteristike Grčke kao turističke destinacije	14
5. TURISTIČKI RESURSI GRČKE	16
5.1. Turistički resursi Grčke pod zaštitom UNESCO-a	19
6. ISTRAŽIVANJE PREPOZNATLJIVOSTI TURISTIČKIH RESURSA GRČKE.....	23
6.1. Metodologija istraživanja.....	23
6.2. Karakteristike uzorka	24
6.3. Rezultati istraživanja	27
6.4. Ograničenja istraživanja.....	40
7. ZAKLJUČAK.....	41
8. LITERATURA.....	43

PRILOZI

1. UVOD

Turizam je počeo prevladavati u sve više zemalja svijeta te uvelike pridonosi BDP-u. Da bi potencijalni turisti posjetili neku zemlju, ta zemlja mora ponuditi potencijalnim turistima ono što njih zanima, zbog toga je bitno da li određena zemlja ima turističke resurse i turističke atrakcije koje privlače potencijalne turiste u njihovu zemlju. Grčka kao turistička zemlja nalazi se pri samom vrhu, njezina posjećenost raste iz godinu u godinu i nudi mnoštvo turističkih atrakcija po cijeloj zemlji, jedna je od najpoznatijih i najposjećenijih destinacija na Mediteranu. Osim što ima najrazvedeniju obalu također ima i mnoštvo turističkih atrakcija kojima privlači turiste iz cijelog svijeta. Bogata je kulturom, gastronomijom, prirodom te raznim aktivnostima. Diljem Grčke postoje spomenici, muzeji i umjetničke galerije koje prikazuju najbolje od antičke i moderne grčke umjetnosti i kulture. Grčka kuhinja također zauzima značajno mjesto, temelji se na nekoliko jednostavnih principa, kao što je korištenje svježih materijala, lokalno proizvedenog bilja i zelenila te svjetski poznatog grčkog maslinovog ulja. Bogata raznolikošću; planine, šume, klanci, rijeke, jezera, špilje, vulkani, lagune, može pružiti nevjerojatan niz iskustava za slobodno vrijeme, noćni život, *wellness* i *shopping* tijekom cijele godine (<https://www.visitgreece.gr/experiences/>).

Predmet istraživanja je Prepoznatljivost turističkih resursa Grčke, a cilj istraživanja je ispitati koliko su ispitanici upoznati sa turističkim resursima Grčke i smatraju li da je Grčka jedna od najposjećenijih i najpoznatijih destinacija na Mediteranu.

Rad je podijeljen u sedam cjelina. Nakon uvoda, slijedi druga cjelina u kojoj se opisuje što su turistički resursi, odnosno pojam turističkih resursa, te njihova podjela na prirodne i društvene turističke resurse. U trećoj cjelini opisano je što su turističke atrakcije, etimološko podrijetlo pojma turističke atrakcije, što se sve smatra turističkom atrakcijom te podjela turističkih atrakcija na prirodne i one koje je stvorio čovjek. Sljedeća cjelina opisuje Grčku kao turističku destinaciju i geografske karakteristike Grčke kao turističke destinacije. U petoj cjelini nabrojani su neki od najpoznatijih turističkih resursa Grčke te turistički resursi Grčke koji su pod zaštitom UNESCO-a. Šesta cjelina obuhvaća istraživanje prepoznatljivosti turističkih resursa Grčke. Provedena je anketa u kojoj je ukupno sudjelovalo 160 ispitanika. Svrha ankete bila je da se ispita prepoznatljivost turističkih resursa Grčke, odnosno koliko ispitanici znaju o Grčkoj, njezinim atrakcijama, arheološkim nalazištima, gradovima, otocima i slično. Posljednja cjelina jest zaključak cijelog rada.

2. TURISTIČKI RESURSI

Pojam turističkih resursa obuhvaća prirodne i umjetne atrakcije, infrastrukturu, usluge i čimbenike koji privlače posjetitelje na određeno područje i mogu pridonijeti stvaranju turističke destinacije. Ovaj pojam usko je povezan s različitim pristupima (kao što su masovni i alternativni) razvoja turizma i procesima planiranja turističkih destinacija. Temeljna obilježja modela masovnog turizma uključuju opsežne, standardizirane i temeljito organizirane sadržaje namijenjene posebno većim skupinama turista. Ovakav oblik razvoja ima neregulirane utjecaje na okoliš, društvo, kulturu i gospodarstvo turističkih regija. Nasuprot tome, model alternativnog turizma temelji se na dobro uravnoteženom planiranju infrastrukture i usmjeren je na privlačenje turista s različitim interesima. Tijekom godina, Grčka je značajno ulagala u svoju infrastrukturu a posebno u pripremanje domaćinstva Ljetnih olimpijskih igara 2004 .godine u Ateni, a također ima i razgranatu mrežu cesta i autocesta. Željeznička mreža Grčke je manje opsežna od cestovne infrastrukture no i dalje povezuje velike gradove. Što se tiče javnog prijevoza, veći gradovi poput Atene i Soluna imaju sustave javnog prijevoza koji se sastoje od tramvaja, podzemnih željeznica i autobusa. Grčka ima nekoliko međunarodnih zračnih luka, najprometnija zračna luka je Atena, a ostale značajnije zračne luke su Solun, Kreta, Krf i Rodos. Što se tiče pomorskih luka, Grčka ima brojne luke i marine duž svoje obale, a luka Pirej, kao jedna od najvećih u Europi, igra ključnu ulogu u trgovini i služi kao glavna vrata prema Grčkoj i Mediteranu (<https://www.enterprisegreece.gov.gr/en/>).

Slika 1 Ljetne olimpijske igre u Ateni 2004.

Izvor:<https://www.argentina.basketball/themes/ee/site/default/asset/img/competiciones/17.jpg>

(Bilen, 2006:38) prema kojemu resurse možemo definirati kao prirodna ili antropogena dobra koja se mogu gospodarski iskoristiti (valorizirati). Bogatstvo resursima igra ključnu ulogu u razvoju neke regije ili zemlje, ono omogućuje prednost u smislu ekonomskog napretka. I teorija i praksa pokazuju da zemlje s ograničenim resursima mogu postići impresivan razvoj kroz dobro postavljen, razvijen promet (jeftin uvoz sirovina i izvoz gotovih proizvoda). Međutim, kada je riječ o turizmu, značaj resursa i njihovo korištenje, iskorištavanje je sasvim drugačije. Da bi se turizam razvio na određenom području, bez obzira na njegovu veličinu, mora postojati neki atraktivni prirodni ili ljudski stvoreni resurs koji će privući određeni segment turističke potražnje. Taj resurs omogućuje turizam i gospodarsku dobit kroz turizam. Ukoliko neki resurs ne uspije privući turiste, on ostaje samo prirodni element ili faktor bez značaja u turizmu. S obzirom da su turistički resursi primarna (izvorna) turistička ponuda, bitno je da sekundarna (izvedena) turistička ponuda ne nadmašuje primarnu. U slučaju da je sekundarna ponuda kvalitetnija od primarne tada se ne mogu postići cijene usluga koji bi inače kvaliteta sekundarne ponude zasluživala. U takvoj situaciji ne mogu se zadovoljiti sve turističke potrebe, a gospodarski potencijali prostora ostaju neiskorišteni, unatoč visokoj atraktivnosti primarne ponude. Ukratko, primarne turističke ponude imaju prioritet u odnosu na sekundarne, budući da sekundarna ponuda pretvara primarnu u ekonomsko dobro. Ako je glavna atrakcija primarni resurs, onda će za rast turizma na određenoj lokaciji biti potrebni sekundarni resursi poput hotelskog smještaja i prometne infrastrukture.

Grčka iskorištava, odnosno valorizira svoje resurse na različite načine čiji je cilj maksimiziranje njihove ekonomske, kulturne i društvene vrijednosti. Valorizacija resursa ključna je za gospodarski razvoj i održivost Grčke. Strateškim iskorištavanjem svojih prirodnih, kulturnih i gospodarskih dobara, zemlja ima za cilj ne samo ostvariti prihode, već i promovirati svoj identitet i pridonijeti dobrobiti svojih građana. Promiče svoje prirodne ljepote, povijesna mjesta i kulturnu baštinu putem marketinških kampanja, stavlja naglasak na promicanje i očuvanje svoje kulturne baštine kojom privlači turiste i stvara prihode putem na primjer prodajom ulaznica, izvozi svoje poljoprivredne proizvode poput sira, vina i maslinovog ulja putem kojih promovira svoju kvalitetu i jedinstvenost, koristi svoje slikovite krajolike i povijesna mjesta za privlačenje filmskih i televizijskih produkcija, iskorištava svoje pomorske resurse kroz ribolov i marikulturu (<https://www.marketinggreece.com/en>).

Većina stručnjaka i znanstvenika klasificira resurse prema njihovom nastanku u dvije skupine (Bilen, 2006:39):

2.1. Prirodni (biotropni) turistički resursi

- Geomorfološki (planine, planinski lanci, vulkani, klisure, kanjoni, pećine, špilje, polja u kršu, krški oblici)
- Klimatski (ekvatorijalna klima, tropska klima, umjereno tople klime, umjereno svježije klime, planinski tip klima, hladna klima, polarna klima)
- Hidrogeografski (oceani, mora, jezera, rijeke, podzemne vode, termalne vode, gejziri)
- Biogeografski (flora i fauna)
- Pejzažni (planinski pejzaži, nizinski ili pejzaži relativno niskog reljefa, primorski pejzaži)

2.2. Društveni (antropogeni ili antropični) turistički resursi

- Kulturnopovijesni (sačuvani ostaci prošlih civilizacija i njihova tehnološka dostignuća, spomenici, urbanističke cjeline, umjetnička ostvarenja)
- Etnosocijalni (materijalna i duhovna kultura jednog naroda: narodne igre, pjesme, običaji, narodne nošnje, rukotvorine, kulinarske vještine, mentalitet)
- Umjetnički (muzeji, galerije, gliptoteke, zbirke, knjižnice, spomenici iz povijesnog i kulturnog razvoja; dostignuća u arhitekturi, likovnoj, glazbenoj i kazališnoj umjetnosti)
- Manifestacijski (ustanove koje organiziraju obrazovne i obrazovno-rekreacijske aktivnosti ili manifestacije)
- Ambijentalni (manje ili veće prostorne cjeline koje je stvorio čovjek svojim radom i umijećem – zračne luke, morske luke, hidroelektrane, trgovi, bulevari i drugi urbani prostori, trgovi naselja)

3. TURISTIČKA ATRAKCIJA

Etimološko podrijetlo pojma turistička atrakcija polazi od riječi atraktivna koja potječe od latinskog "*attractivus*" i može se prevesti kao "ono što donosi sebi". Ona je rezultat zbroja triju sastavnica tog jezika: prefiks "ad-", što znači "prema"; glagol "*trahere*", koji je sinonim za "*bring*", i sufiks "-tivo". To se koristi za označavanje pasivnog ili aktivnog odnosa (Definicija turistička atrakcija, <https://hr.tax-definition.org/29604-tourist-attraction>).

„Riječ turizam i turist (Bilen, 2006:11) izvode se od engleskog glagola „*to tour*“ i stare francuske riječi „*tour*“, što znači gibati se, ići okolo, kružno se kretati. Moguće je i da potječe od grčke riječi „*tornos*“, koju je preuzeo latinski jezik (*tornus*), a odatle se vjerojatno koristila i za srednjovjekovne viteške priredbe – turnire. Očito je dakle da pojmovi turist i turizam u svojoj biti sadrže i podrazumijevaju kretanje i gibanje ljudi, obilaženje ili posjećivanje pojedinih krajeva i predjela.“

Turistička atrakcija je privlačan element u nekoj turističkoj destinaciji u obliku kulturno-povijesne baštine, prirodne cjeline ili pojave priredbe ili događaja koji motivira turiste za dolazak i okosnica je razvoja turizma u destinaciji (Vukonić i Čavlek, 2001: 26).

Turističke atrakcije su mjesta ili znamenitosti koja privlače turiste, putnike iz cijelog svijeta zbog svog povijesnog, kulturnog, prirodnog ili nekog drugog značaja. Te atrakcije obično su popularna odredišta za turiste koji žele istražiti i doživjeti nova mjesta i aktivnosti. Prema (Valčić, 2018:141) lokacija je jedan od dvaju najvažnijih čimbenika popularnosti atrakcije, ukoliko je atrakcija smještena na mjestu većeg prometa ima prednost pred onom koja je udaljena od takvih područja. Neke od turističkih atrakcija koje nudi Grčka su Akropola u Ateni, Nacionalni arheološki muzej koji čuva zbirku grčkih vrijednih umjetničkih i povijesnih starina, rajska plaža u Mikonosu koja je popularna po zabavama s barovima na plaži i vodenim sportovima. Od manifestacija najpoznatiji je karneval u gradu Patrasu na sjeveru Peloponeza koji potječe još iz antičke Grčke i vezan je uz grčki pravoslavni Uskrs. Karneval traje nekoliko tjedana, počevši početkom siječnja na dan svetog Ante, 17. siječnja, a završava u veljači na Čisti ponedjeljak. Karneval u Patrasu nije samo jedan događaj već uključuje niz događaja i aktivnosti poput ceremonije otvaranja uz vatromet, plesove, glazbu i ostalo, dječjih karnevala, uličnih plesova, noćna parada, potraga za blagom, mala parada i u konačnici glavna velika parada u čijoj povorci sudjeluje oko 40.000 ljudi sa različitim odjevnim kombinacijama i kostimima. Parada se također prenosi uživo na televiziji. Što se tiče festivala, najpoznatiji grčki festival je *Rockwave* festival koji traje tjedan dana. Održava se u

Ateni, a uključuje grčke i međunarodne rock i pop umjetnike. Najveći filmski festival koji se održava u Grčkoj je Međunarodni filmski festival u Solunu u mjesecu studenom čiji je cilj istaknuti i promovirati stvaralaštvo novih filmskih autora. Na festivalu se prikazuju igrani filmovi, animirani filmovi i dokumentarci grčkih i stranih redatelja. Paralelno s filmskim festivalom održavaju se i drugi kulturni događaji poput umjetničkih izložba i koncerata. Svakog rujna otok Santorini održava festival *Ifestia* koji je posvećen erupciji vulkana *Thera* koja je promijenila krajolik otoka Santorini sredinom drugog tisućljeća prije Krista. Festival uključuje kazališne predstave, izložbe umjetnina, koncerte te je glavni događaj festivala vatromet koji leti iz vulkana sa zvučnim i svjetlosnim efektima kako bi se što bolje rekonstruirala vulkanska erupcija i tok lave (<https://gfc.gr/en/>).

Slika 2 Ifestia festival na otoku Santorini

Izvor:<https://www.santorini.gr/wp-content/uploads/2022/09/ifestia2022-1200x600.jpg>

Turistička atrakcija je mjesto koje pobuđuje znatiželju među putnicima potencijalno utječući na njihovu odluku da posjete i istraže određeni grad ili zemlju. Vrijednost turističkih atrakcija se razlikuje. Nekad je to povijesna važnost, prirodne ljepote, gastronomija, specifičnosti nekih mjesta i slično. Ovisno o tome što potencijalnog turista zanima i privlači.

Prema vrsti, atrakcije se mogu podijeliti na (Čavlek, Bartoluci, Prebežac, Kesar i sur., 2011:393):

3.1. Prirodne atrakcije

- Klima

- Planine
- Rijeke
- Jezera
- Flora i fauna
- Pejzaž
- Rezervati životinja i dr.

3.2. Atrakcije koje je stvorio čovjek

- Kulturno-povijesna baština
- Etnosocijalne atrakcije
- Umjetničke atrakcije
- Tematski parkovi
- Zabavni parkovi
- Kazališta
- Glazbene manifestacije i sl.

4. GRČKA KAO TURISTIČKA DESTINACIJA

„Turistička destinacija je geografski prostor koji se razlikuje od mjesta stalnog boravka turista, a u kojoj se provodi turistička aktivnost i konzumiraju turistički proizvodi, tj. moguće ju je definirati kao lokaciju turističke potrošnje“ (Čavlek, Bartoluci, Prebežac, Kesar i sur., 2011:391). Turistička destinacija u širem smislu može se definirati kao svako odredište turističkog putovanja, od samostalnog turističkog objekta, aerodroma ili luke do turističkog mjesta, regije i turističke zemlje. Pod turističkom destinacijom razumijeva se širi, integrirani prostor, koji gradi svoj turistički identitet na koncepciji kumulativnih atrakcija, koje omogućuju doživljaj i s dodatnom turističkom infrastrukturom predstavlja prostor okupljanja turista. Turistička destinacija uvjetovana je željama, sklonostima, interesima i potrebama turista (Vukonić i Čavlek, 2001: 389).

Grčka se ubraja među najbolja turistička odredišta u Europi, poznata je ne samo po svojoj kulturnoj baštini već i kao odlična destinacija za odmor tijekom cijele godine. Svaki grčki grad ili otok ima nešto posebno za ponuditi putnicima zadovoljavajući i ispunjavajući svačije preferencije, bilo da se radi o želji za mirom, zabavom, noćnim životom, gastronomijom, adrenalinom ili povijesnoj baštini. Poznata je po svojoj tradicionalnoj kuhinji i specijalitetima, uključujući neka od tradicionalnih jela poput *gyrosa* i *souvlaki*. Grčka je također jedna od najstarijih država na svijetu, a u njoj su se također razvijale razne kulture poput Minojske, Mikenske te Helenske kulture. Duž svoje obale, krajolik Grčke je raznolik, sa svojim pješčanim i šljunčanim plažama koje se protežu kilometrima, špiljama, zaljevima i uvalama privlači svakog putnika (Curić i sur., 2013:188-190).

(Curić i sur., 2013:191-192) prema kojima Grčka ima šest glavnih turističkih regija, a to su: Atika, Peloponez, Kreta, Egejsko otočje, Jonsko otočje i Sjever. Kreta i Egejsko otočje imaju najveću posjećenost i na njih otpada polovica turističkih dolazaka (svaka po 25%) u Grčku. Promatrano po zemljama iz kojih turisti dolaze, najviše dolaska registrira se iz Italije (17%), Ujedinjenoga Kraljevstva (15%), Njemačke (13%) i Albanije (10%).

4.1. Geografske karakteristike Grčke kao turističke destinacije

„Grčka, država u jugoistočnoj Europi, na kopnu graniči s Albanijom na sjeverozapadu, Makedonijom i Bugarskom na sjeveru, na sjeveroistoku s Turskom. Na jugu izlazi na Sredozemno more, odnosno na njegove dijelove – Egejsko more na istoku i Jonsko more na zapadu. Na otoke otpada više od 25 000 km², više od 13 500 km morske obale. Reljef Grčke

odlikuje se vrlo jakim raščlanjenošću čija je indirektna posljedica i izrazita razvedenost“ (Vujić, 2005:4).

Može se nazvati i planinskom zemljom jer brdsko – planinska područja prekrivaju čak 80% njenog teritorija. Najviši vrh Grčke je Olimp (2917 m). U većem dijelu Grčke prevladava sredozemna ili mediteranska klima, vruća i suha ljeta te blage i kišovite zime. Grčka uključuje 6 000 otoka i otočića raštrkanih u grčkim morima , od kojih je samo 227 otoka naseljeno. Po koeficijentu razvedenosti Grčka je na drugom mjestu na svijetu i na prvom na Sredozemlju (Curić i sur., 2013:188-189).

Teritorij Grčke prema prirodno-geografskim karakteristikama dijeli se na 4 cjeline: sjeverna Grčka, srednja Grčka, južna Grčka te Grčki otoci. Prema zadnjem popisu stanovništva iz 2021. godine, Grčka ima 10,7 milijuna stanovnika (Ministarstvo vanjskih i europskih poslova RH, <https://mvep.gov.hr/UserDocsImages/files/file/gd/strana-trzista/Grcka.pdf>).

Slika 3 Položaj Grčke na karti

Izvor: <https://enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=23212>

5. TURISTIČKI RESURSI GRČKE

Temeljni razvojni turistički resursi Grčke prema (Bilen i Bučar, 2004:171) su antropogena bogatstva, maritimne osobine mora i priobalja te specifičnosti glazbe, plesova i običaja stanovništva. Imajući na umu da je geografski veoma povoljno položena (svojevrsan most povezivanja Europe, Azije i Afrike), ali udaljena od glavnih europskih tržišta potražnje, Grčka je ulagala golema sredstva na razvoj cestovnog, željezničkog i posebno zračnog prometa.

Grčka je kulturno-povijesno bogata mediteranska zemlja, poznata po svojim prekrasnim krajolicima. Nudi širok raspon turističkih resursa koji ga čine popularnim odredištem za putnike iz cijeloga svijeta, puna je prirodnim ljepotama, a još više bogata poviješću. Zbog toga privlači mnoge turiste. Neki od turističkih resursa Grčke su (Visit Greece, <https://www.visitgreece.gr/>):

- **Atena** – povijesna prijestolnica Europe, a ujedno i glavni grad Grčke. Rodno mjesto demokracije, umjetnosti, znanosti i filozofije zapadne civilizacije. Jedan od najstarijih gradova na svijetu, zabilježena je povijest koja se proteže oko 3400 godina

Slika 4 Atena

Izvor:<https://www.integralzagreb.hr/sites/default/files/uploads/image/2019-01/Akropola-Partnenon-Atena.jpg>

- **Solun** – Solun ima preko milijun stanovnika i drugi je najveći grad Grčke, nalazi dokazuju da je Solun bio naseljen od prapovijest

- **Pirej** – lučki grad, glavna luka Atene, najveća luka u Grčkoj i jedna od najvažnijih luka Sredozemlja, glavno pomorsko, industrijsko i prometno središte zemlje
- **Santorini** - od davnina poznat kao Thira, jedan je od najpoznatijih otoka na svijetu. Otok je zapravo skupina otoka koju čine Thira, Thirassia, Aspronissi, Palea i Nea Kameni u najjužnijem dijelu Cycladesa. Santorinijev vulkan jedan je od rijetkih aktivnih vulkana na grčkom i europskom tlu. Otoki koji čine Santorini nastali su kao rezultat intenzivne vulkanske aktivnosti

Slika 5 Santorini

Izvor:https://lp-cms-production.imgix.net/2021-05/shutterstockRF_1563449509.jpg?auto=compress&fit=crop&format=auto&q=50&w=1200&h=800

- **Kreta** – najveći i najpopularniji grčki otok, a peti po veličini u Sredozemnom moru. Ovdje možete vidjeti ostatke civilizacija, istraživati veličanstvene plaže, planinske krajolike, plodne doline i strme klance
- **Zakintos** – zeleni otok, raznolikost krajolika. Mlečani, koji su vladali Zakintosom od 1484. do 1797., zvali su otok "Fioro di Levante" (cvijet Istoka) jer na Zakintosu postoji preko 7000 vrsta cvijeća
- **Rodos** – ovaj otok ima dugu povijest, procvat je doživio tijekom 4.st.pt.Kr., tada je nastao slavni Kolos s Rodosa, statua koju je isklesao Charis iz Lindosa, Rodos, koji je

bio učenik Lizipa, majstora kipara u to vrijeme. Povijest ovog otoka je bogata jer je svaki osvajač na njemu ostavio svoj snažan pečat

- **Mykonos** – poznat kao otok vjetrova, ono što ovaj otok čini posebnim je to što može zadovoljiti razne zahtjeve: možete ga posjetiti zbog njegovih arheoloških nalazišta; upoznajte lokalne tradicije u svojim slikovitim selima; i možete istražiti njegove nevjerojatne plaže, koje mnogi smatraju najboljima u Egejskom moru
- **Hefestov hram** - ovaj hram sagrađen je u čast Hefestu - bogu vulkana, keramike i vatre. Među svim bogovima Olimpa, Hefest je bio jedini nesavršeni bog. Prema starim grčkim mitovima, bog vatre šepajući, pa je stoga morao obavljati teške fizičke poslove. Prema Homeru, Hefest je oženio najljepšu božicu Afroditu, zaštitnicu ljubavi
- **Areopagus** - poznato je i kao "Aresovo brdo". U klasično doba, ovo je bilo mjesto Vijeća plemića i Sudskog suda koji se uglavnom bavio ubojstvima. Rečeno je da su bogovi ovdje sudili Aresu za ubojstvo jednog od Posejdonovih sinova
- **Dionizovo kazalište** – najstarije grčko kazalište, imenovana je i izgrađena u čast bogu Dionizu

Slika 6 Dionizovo kazalište

Izvor:https://edutorij.e-skole.hr/share/proxy/alfresco-noauth/edutorij/api/proxy-guest/f9d075e8-78e0-4ffc-a266-159f8af7801f/datastore/18/publication/10971/pictures/2020/03/10/1583880258_dionizovo-kazaliste.jpg?v=1614344328

- **Elafonisi plaža** - smještena je na jugozapadnoj obali Krete, ova plaža najpoznatija je po ružičastom pijesku
- **Gyros** - grčko jelo koje se obično poslužuje na piti. Napravljen je od mesa koje je pečeno na okomitom roštilju, "gyro" znači "okrugli" na grčkom. U Grčkoj se gyros tradicionalno radi sa svinjetinom, no česta je i piletina

Slika 7 Gyros

Izvor:<https://www.twopeasandtheirpod.com/wp-content/uploads/2023/07/Chicken-Gyros-0666.jpg>

- **Souvlaki** – marinirano meso pečeno na ražnju, može se jesti u piti ili na tanjuru uz povrće

5.1. Turistički resursi Grčke pod zaštitom UNESCO-a

UNESCO (eng.: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) u prijevodu Organizacija Ujedinjenih naroda za obrazovanje, znanost i kulturu je organizacija u sustavu Ujedinjenih naroda utemeljena 1945. godine, a na snagu je stupila 1946. godine (<https://www.unesco.org/en/history>). Konvencija o svjetskoj baštini usvojena je 1972. godine čiji je cilj osigurati zaštitu i očuvanje svjetske baštine (<https://whc.unesco.org/en/convention/>). Prvi lokalitet koji je Grčka uvrstila na popis svjetske baštine je Apolonov hram u Basama 1986. godine, a zadnji je arheološko nalazište Filipi 2016. godine.

Na UNESCO-vom popisu svjetske baštine Grčka ima 18 lokaliteta od kojih su 16 kulturne znamenitosti, a 2 i kulturna i prirodna. Lokaliteti koji se nalaze na popisu su (Kladarin, Grabovac i Somek, 2021:97-102):

- **Apolonov hram u Basama, 1986.** – hram je posvećen Apolonu Epikuriju, a sagradio ga je Iktin, graditelj Partenona u Ateni, u 5. stoljeću prije Krista
- **Akropola u Ateni, 1987.** – nalazi se na brežuljku u glavnom gradu Ateni, Akropola se pretvorila u monumentalno svetište nakon pobjede nad Perzijancima i uspostave demokracije u drugoj polovici 5. stoljeća prije Krista. Danas je to najznačajniji arhitektonski i umjetnički kompleks antičke Grčke
- **Delfi, arheološko nalazište, 1987.** – u antičkoj Grčkoj ovo mjesto je bilo središte Apolonova kulta. Svetištem dominira Apolonov hram do kojeg vodi takozvana Sveta cesta, a u hramu se nalazi simbolički spomenik koji je obilježavao središte, odnosno pupak cijeloga svijeta

Slika 8 Arheološko nalazište Delfi

Izvor: <https://www.bastabalkana.com/wp-content/uploads/2014/08/Delfi-proro%C4%8Di%C5%A1te-u-Gr%C4%8Dkoj-ko-je-bila-proro%C4%8Dica-Sibila-i-Pitija.jpg>

- **Srednjovjekovni grad Rodos, 1988.** – Rodosom je vladao red ivanovaca koji su se kasnije kada su postali vojna organizacija pod crkvenom upravom preimenovali u red vitezova Rodosa. Srednjovjekovni grad Rodos dijeli se na Gornji grad, gdje se nalazi ulica vitezova koja vodi sve do Palače vitezova, bolnica i crkve red ivanovaca, te od Donjeg grada u kojem se nalazi Sulejmanova džamija oko koje su turski bazar i stara tržnica
- **Meteora, 1988.** – skupina šest preostalih “lebdećih“ manastira, od njih 24. Meteora je najvažnije (nakon Aghios Orosa) monaško središte u Grčkoj. Prvi asketi su ovdje došli

u 11. stoljeću. Meteora je bila samostansko središte između 13. i 14. stoljeća i prije mnogo godina jedini način pristupa samostanima Meteora bilo je penjanje. Tada je to značilo da morate težiti izolaciji i potrazi za Bogom. Spada pod kulturnu i prirodnu znamenitost na UNESCO-vom popisu svjetske baštine.

- **Planina Atos, 1988.** – nakon naseljavanja monaha na svetom brdu Atos, Atos je od bizantskog cara dobio autonomni status koji je sačuvao do danas. Ova planina je odigrala važnu kulturnu i religijsku ulogu u životu Grka i slavenskih naroda koji su prihvatili pravoslavlje. Spada pod kulturnu i prirodnu znamenitost na UNESCO-vom popisu svjetske baštine.
- **Ranokršćanski i bizantski spomenici u Solunu, 1988.** – grad je bio glavno središte za širenje kršćanstva, te su od 4. do 15. stoljeća podignute brojne crkve. Mozaici u rotundi smatraju se remek-djelima ranokršćanske umjetnosti
- **Asklepijevo svetište u Epidauru, 1988.** – grad Epidaur bio je poznat kao središte Asklepijeva kulta u Grčkoj. Asklepijevo svetište doživjelo je vrhunac u 4. stoljeću prije Krista kada su na ovom području podignuta prenoćišta, kupališta i kazalište. Najvažnija građevina ovog svetišta je Asklepijev hram
- **Arheološko nalazište u Mistri, 1989.** – Mistra je srednjovjekovni grad na Peloponezu u blizini Sparte, sagrađen je oko utvrde koju je dao sagraditi Villehardouin II. i ubrzo je prešao pod vlast Bizanta, a zatim Osmanlija i Venecije. Grad je napušten 1832. godine
- **Arheološko nalazište Olimpije, 1989.** – Olimpija je staro svetište u Elidi na Peloponezu koje je posvećeno Zeusu i Heri. Vrlo su važni ostaci građevina namijenjenih sportskim natjecanjima u sklopu Olimpijskih igara
- **Delos, 1990.** – tijekom stoljeća razvio se u trgovačku luku. Vjerovali su da je ovdje rođen bog Apolon brojni hodočasnici su posjećivali ovaj otok iz cijele Grčke
- **Manastiri Daphni, Hosios Loukas i Nea Moni, 1990.** – tri manastira koja dijele iste arhitektonske i estetske karakteristike, u 11. i 12. stoljeću bili su ukrašeni mramornim dekoracijama i mozaicima na zlatnoj podlozi koje su karakteristike drugog zlatnog razdoblja u povijesti bizantske umjetnosti

- **Pythagoreion i Heraion u Samosu, 1992.** – Egejski otok Samos, njime je vladao tiranin Polikrat koji je naredio gradnju podzemnog akvedukta dugog više od 1000 metara, a koji se danas svrstava među najveća postignuća drevne Grčke
- **Arheološko nalazište u Aigaiju (modrni naziv Vergina), 1996.** – najvažniji nalazi su ostaci palače i groblja, od kojih se jedan smatra grobnicom Filipa II
- **Arheološka nalazišta u Mikeni i Tiynsu, 1999.** – Mikensku civilizaciju najbolje predstavljaju njezina dva najveća grada Mikena i Tirynsa. Arhitektura tih gradova kao što su Lavlja vrata, Atrejeva riznica u Mikeni i zidine Tirynsa svjedoče o vrhuncu mikenske civilizacije
- **Povijesno središte (chorá) sa samostanom Svetog Ivana i špilja Apokalipse na otoku Pátmos, 1999.** – mali otok u Egejskom moru slovi za mjesto gdje je sveti Ivan Teolog napisao svoje Evanđelje i Apokalipsu. Samostan posvećen 'voljenom učeniku' osnovan je ondje u kasnom 10. stoljeću i od tada je mjesto hodočašća i grčkog pravoslavnog učenja. Lijepi samostanski kompleks dominira otokom. Staro naselje Chorá, povezano s njim, sadrži mnoge vjerske i svjetovne građevine
- **Stari grad Corfu, 2007.** – smješten na istoimenom otoku Krf na ulazu u Jadransko more. Tri gradske tvrđave, koje su projektirali poznati venecijanski inženjeri, korištene su za obranu pomorske trgovine i obranu od napada Osmanskog Carstva
- **Arheološko nalazište Filipi, 2016.** – nalazi se u sjeveroistočnoj Grčkoj. Grad Filipe, koji je utemeljio Filip II., Rimljani su preoblikovali u "mali Rim". Grad je kasnije posato, nakon posjeta apostola Pavla 49. – 50. godine, središte kršćanske vjere. Ostaci njegovih bazilika svjedočanstvo su ranog utemeljenje kršćanstva

6. ISTRAŽIVANJE PREPOZNATLJIVOSTI TURISTIČKIH RESURSA GRČKE

U ovoj cjelini obrađena je metodologija istraživanja te su navedeni ciljevi istraživanja, navedena je vrsta istraživanja te su pobrojani turistički resursi čija se prepoznatljivost istraživala. Navedene su karakteristike uzorka ovog istraživanja i pitanja koja su postavljena u anketnom upitniku. Na kraju su prikazani rezultati istraživanja, odnosno anketnog upitnika pomoću različitih grafikona uz objašnjenje te su navedena ograničenja istraživanja.

6.1. Metodologija istraživanja

Tema istraživanja bila je ispitati prepoznatljivost turističkih resursa Grčke. Cilj istraživanja bio je:

1. Istražiti koji su to najpoznatiji turistički resursi Grčke
2. Istražiti kojim prijevoznim sredstvom se najčešće putuje u Grčku
3. Istražiti prepoznatljivost grčkih gradova
4. Istražiti koja je najpoznatija građevina pod zaštitom UNESCO-a
5. Istražiti koji je najpoznatiji otok Grčke
6. Istražiti prepoznatljivost grčkih tradicionalnih jela
7. Istražiti smatraju li ispitanici ankete da je Grčka jedna od najposjećenijih i najpoznatijih destinacija na Mediteranu

Istraživanje se provelo u obliku online ankete. Vrsta ovog istraživanja jest izviđajno istraživanje. Prema (Prebežac i sur., 2011:362) svrha izviđajnog istraživanja je dobivanje uvida u problem te postizanje boljeg razumijevanja pojave, situacije ili događaja na turističkom tržištu. Istraživala se prepoznatljivost Atene, Soluna, Pireja, iskopine kod Vergine, Santorini, Kreta, Zakintos, Rodos, Mykonos, Krf, Delos, Delfi, Olimpija, akropola u Ateni, Meteora, Hefestov hram, Areopagus, Dionizovo kazalište, Elafonisi plaža, muzej Akropole i arheološko nalazište Olympia. U anketi je ukupno sudjelovalo 160 ispitanika različite dobi, spola i stupnja obrazovanja. Anketa se provodila putem interneta, objavila se na dvije platforme a to su Facebook i Instagram. Anketu je proveo i podijelio autor ankete. Dobiveni podaci obrađeni su u programu Microsoft Excel.

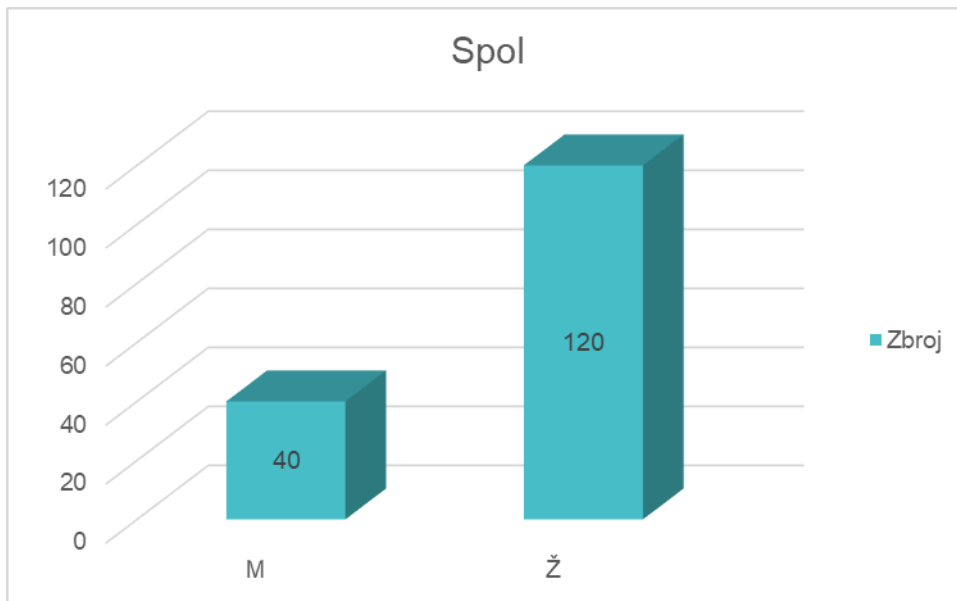

6.2. Karakteristike uzorka

Karakteristike ovog istraživanja su spol, dob i najviši stupanj obrazovanja ispitanika. Od ukupno 160 ispitanika, 120 je žena i 40 muškaraca. Ispitanici su različitih dobnih skupina: 18-25, 26-35, 36-45, 46-55 i više od 55 godina. Također imaju različit stupanj obrazovanja, a to su: osnovna škola, srednja škola, prijediplomski studij, diplomski studij, poslijediplomski studij i doktorat.

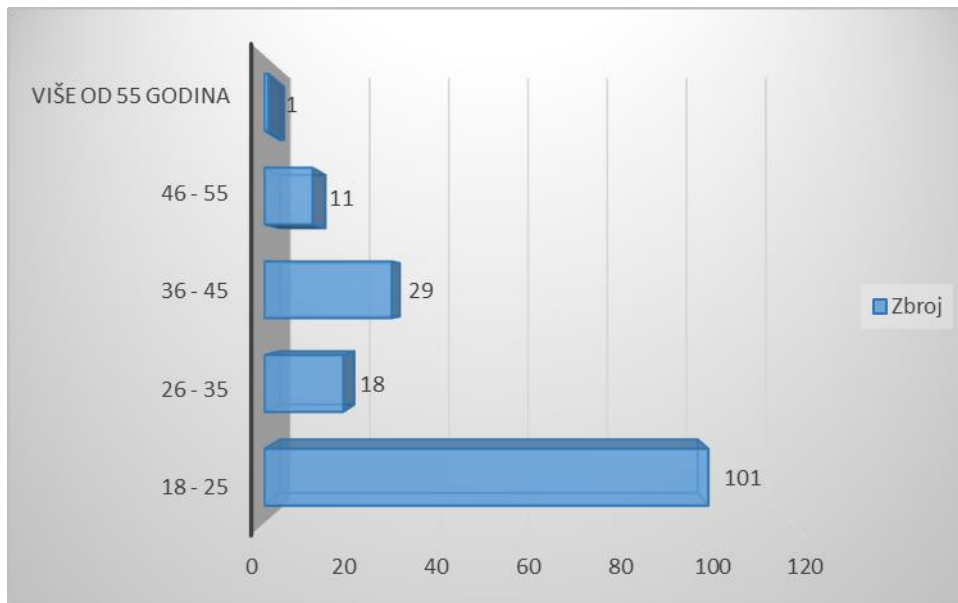
Pitanja i ponuđeni odgovori koji su bili postavljeni u anketnom upitniku, pod nazivom Anketni upitnik – Turistički resursi Grčke, su:

1. Spol?
2. Dob?
3. Molimo označite najviši stupanj obrazovanja koji ste postigli do sada.
4. Ako ste ikad posjetili Grčku, kojim ste prijevoznim sredstvom stigli u Grčku?
5. Ukoliko ste posjetili Grčku, na turističko putovanje išli ste..
6. Za koje od ovih turističkih atrakcija ste čuli?
7. Za koje od ovih turističkih atrakcija znate da se nalaze u Grčkoj?
8. Koji od ovih gradova se nalazi u Grčkoj?
9. Koje je najpoznatije jelo Grčke?
10. Koji od navedenih otoka se ne nalazi u Grčkoj?
11. Za koje od ovih turističkih atrakcija pod zaštitom UNESCO-a znate da se nalaze u Grčkoj?
12. Koja od ovih turističkih atrakcija se nalazi u Grčkoj?
13. Za koji od ovih gradova smatrate da je najpoznatiji Grčki grad?
14. Za koji od ovih Grčkih otoka smatrate da je najpoznatiji za Grčku?
15. Smatrate li da je Grčka jedna od najposjećenijih i najpoznatijih destinacija na Mediteranu?
16. Biste li posjetili Grčku?

Grafikon 1 Spol ispitanika u brojevima

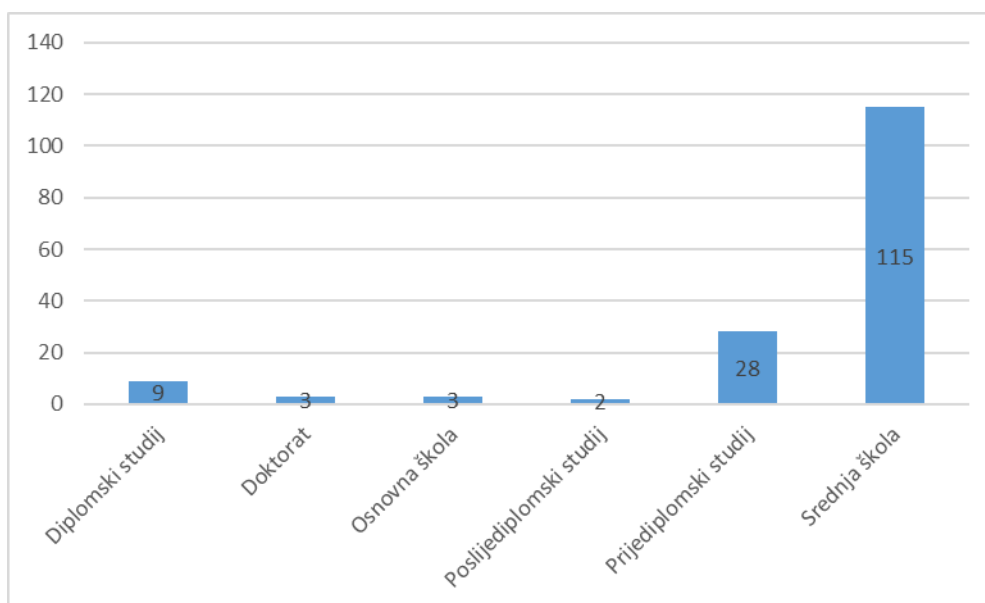
Izvor: vlastita izrada autora.

Na ovom grafikonu prikazan je spol ispitanika koji su sudjelovali u anketnom upitniku. Iz ovog grafikona može se očitati da je sudjelovalo 120 žena, u postotku to je 75% žena, i 40 muškaraca, odnosno 25% muškaraca. Može se zaključiti da je u istraživanju sudjelovao znatno veći broj žena nego muškaraca.

Grafikon 2 Dob ispitanika

Izvor: vlastita izrada autora.

U ovom grafikonu prikazana je dob ispitanika. 101 (63%) ispitanik je u dobi između 18 i 25 godina, 18 (11%) ispitanika je u dobi između 26 i 35 godina, 29 (18%) ispitanika je u dobi između 36 i 45 ispitanika, 11 (7%) ispitanika je u dobi između 46 i 55 godina, a 1 (1%) ispitanik ima više od 55 godina. Može se zaključiti da je najveći postotak ispitanika u dobi između 18 i 25 godina, dok je najmanji postotak odnosno 1 osoba u dobi više od 55 godina starosti.

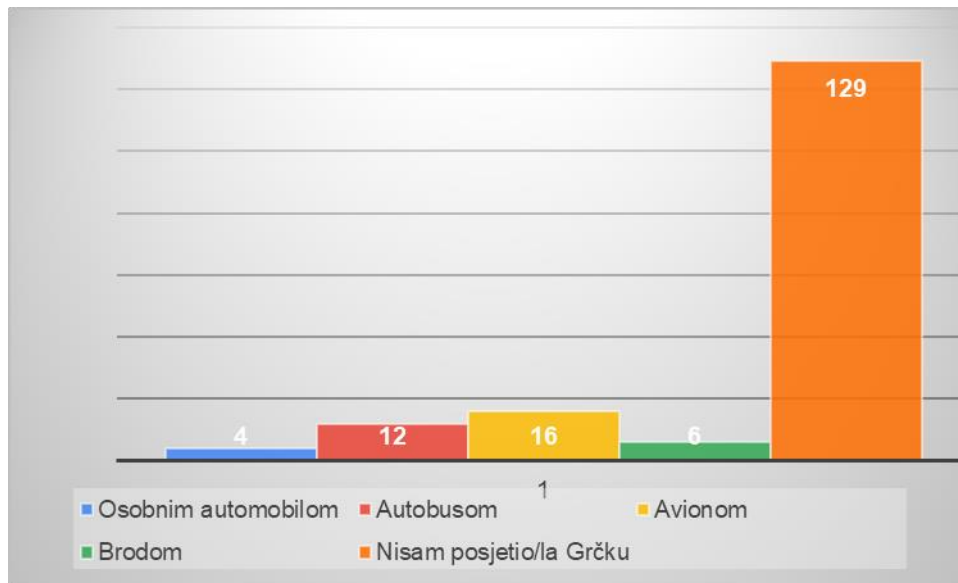
Grafikon 3 Najviši stupanj obrazovanja ispitanika

Izvor: vlastita izrada autora.

Ovaj grafikon prikazuje najviši stupanj obrazovanja koji su ispitanici postigli. 3 (2%) ispitanika završilo je osnovnu školu, 115 (72%) ispitanika završilo je srednju školu, 28 (17%) ispitanika završilo je prijediplomski studij, 9 (6%) ispitanika završilo je diplomski studij, 2 (1%) ispitanika završila su poslijediplomski studij i 3 (2%) ispitanika imaju doktorat. Najveći broj ispitanika ima završeno srednjoškolsko obrazovanje, dok najmanji broj ispitanika, njih 3 od sveukupno 160, ima završen doktorat.

6.3. Rezultati istraživanja

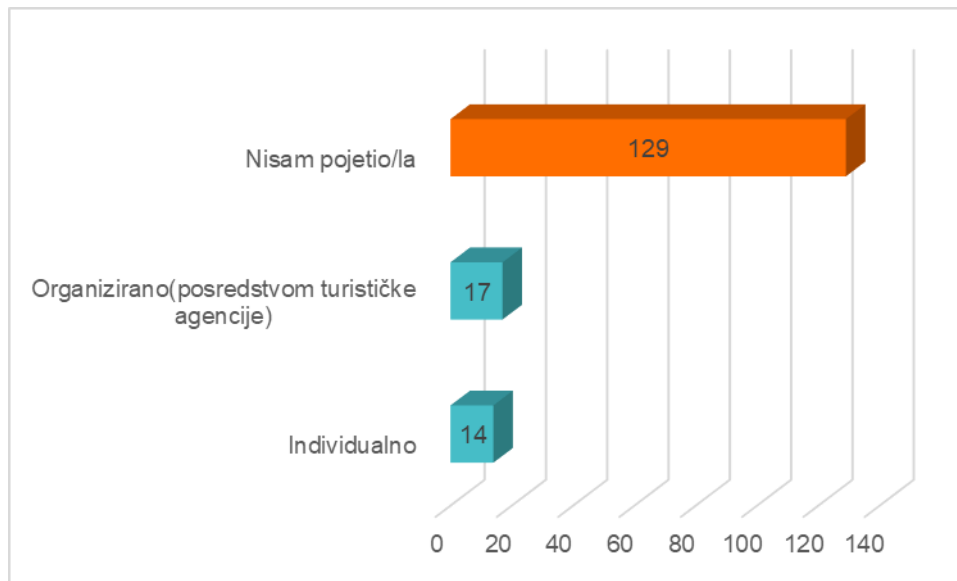
Rezultati istraživanja koji nam pokazuju kojim prijevoznim sredstvom su ispitanici, koji su posjetili Grčku, stigli do nje, da li su na putovanje išli, individualno, organizirano ili sa turističkom agencijom, turističke atrakcije za koje su ispitanici čuli, turističke atrakcije, gradovi, otoci za koje ispitanici znaju da se nalaze i za koje znaju da se ne nalaze u Grčkoj, turističke atrakcije za koje ispitanici znaju da se nalaze pod zaštitom UNESCO-a, grad, jelo i otok za koje ispitanici smatraju da je najpoznatije u Grčkoj te na kraju smatraju li ispitanici Grčku kao jednu od najposjećenijih i najpoznatijih destinacija na Mediteranu te da li bi posjetili Grčku kao turističku destinaciju.

Grafikon 4 Prijevozno sredstvo kojim su ispitanici posjetili Grčku

Izvor: vlastita izrada autora.

Pitanje u anketi je glasilo: „Ako ste ikad posjetili Grčku, kojim ste prijevoznim sredstvom stigli u Grčku?“. Ponuđeni odgovori bili su: osobnim automobilom, autobusom, avionom, brodom i „nisam posjetio/la Grčku“.

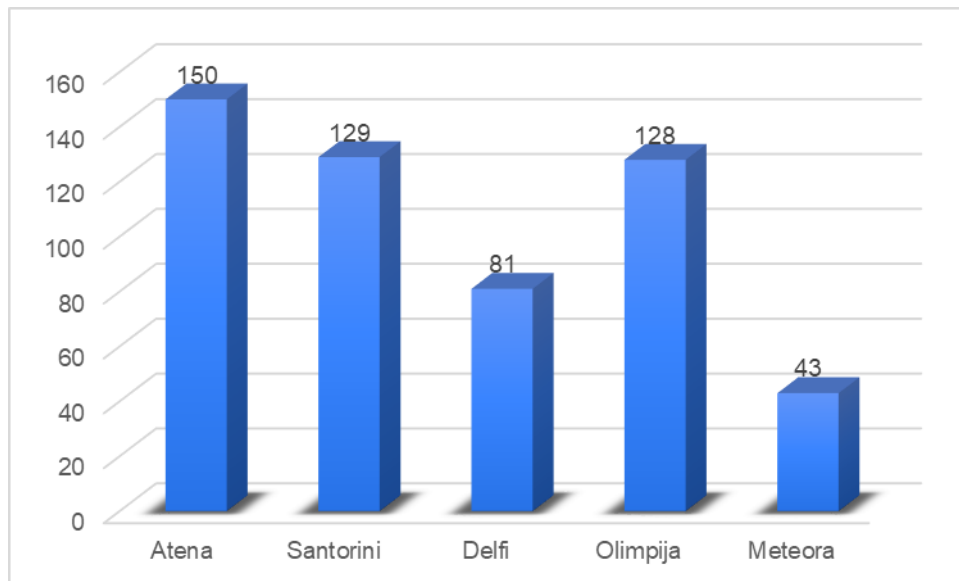
129 ispitanika odgovorilo je da nisu posjetili Grčku, 4 ispitanika posjetilo je Grčku osobnim automobilom, 12 autobusom, 16 avionom i 6 brodom. U ovom je pitanju bio moguć višestruki odgovor stoga zbroj odgovora iznosi 167. Najveći broj ispitanika nije posjetio Grčku. Od onih koji su posjetili Grčku, najveći broj ispitanika putovao je u Grčku avionom.

Grafikon 5 Oblik putovanja kojim su ispitanici posjetili Grčku

Izvor: vlastita izrada autora.

Sljedeće pitanje bilo je: „Ukoliko ste posjetili Grčku, na turističko putovanje išli ste..?“. Ponuđeni odgovori bili su: individualno, organizirano (posredstvom agencije) i „nisam posjetio/la“.

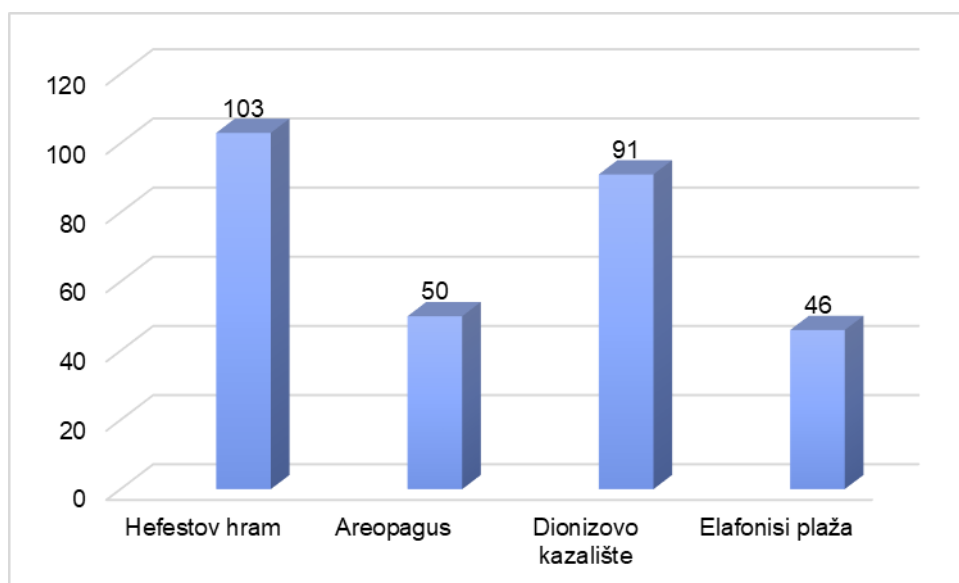
Od 160 ispitanika, 129 (81%) nije posjetilo Grčku, 14 (9%) ih je posjetilo individualno, u vlastitom aranžmanu, a 17 (10%) ih je posjetilo organizirano, odnosno posredstvom turističke agencije. Većina ispitanika koji su posjetili Grčku na turističko putovanje išli su posredstvom agencije.

Grafikon 6 Turističke atrakcije za koje su ispitanici čuli

Izvor: vlastita izrada autora.

Pitanje je glasilo: „Za koje od ovih turističkih atrakcija ste čuli?“. Ponudeni odgovori bili su: Atena, Santorini, Delfi, Olimpija i Meteora.

U ovom pitanju bio je moguć višestruki odgovor. Najviše ispitanika, njih 150, čulo je za Atenu, 129 za Santorini, 128 za Olimpiju, 81 za Delfi i najmanje ispitanika, njih 43 za Meteoru. Zbroj svih odgovora u ovom pitanju je 531. Najpoznatija turistička atrakcija je Atena, a najmanje poznata Meteora.

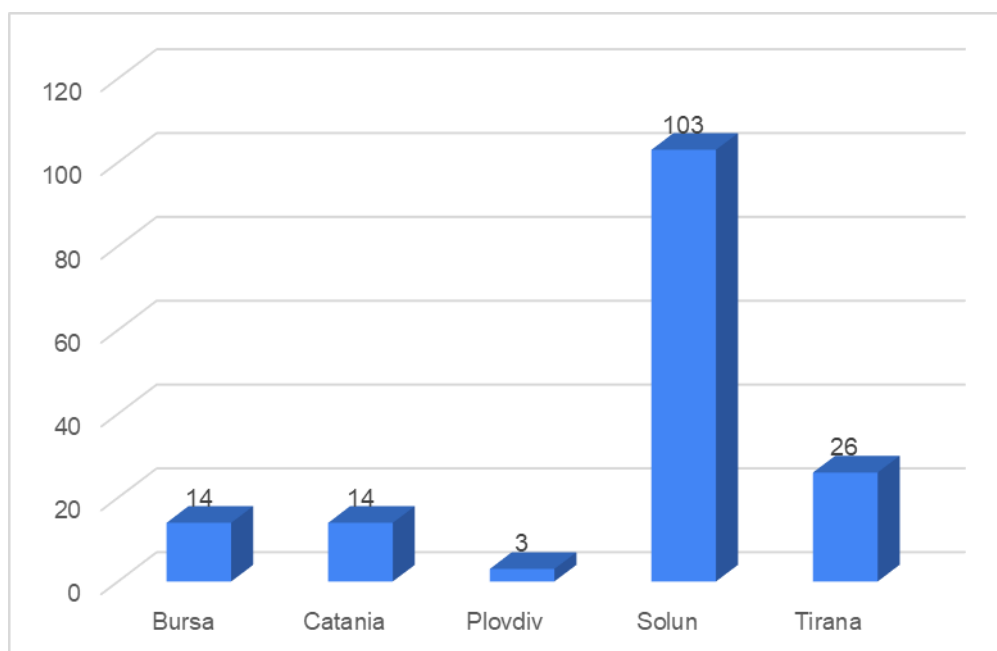
Grafikon 7 Turističke atrakcije za koje ispitanici znaju da se nalaze u Grčkoj

Izvor: vlastita izrada autora.

Pitanje u anketi: „Za koje od ovih turističkih atrakcija znate da se nalaze u Grčkoj?“. Ponuđeni odgovori bili su: Hefestov hram, Areopagus, Dionizovo kazalište i Elafonisi plaža.

U ovom pitanju također je bio moguć višestruki odgovor. 103 ispitanika znaju da se u Grčkoj nalazi Hefestov hram, 91 zna da se nalazi Dionizovo kazalište, 50 zna da se nalazi Areopagus, a njih 46 zna da se nalazi Elafonisi plaža. Zbroj odgovora iznosi 290. Sve nabrojane turističke atrakcije nalaze se u Grčkoj, najpoznatija turistička atrakcija prema dobivenim podacima je Hefestov hram, a najmanje poznata je Elafonisi plaža.

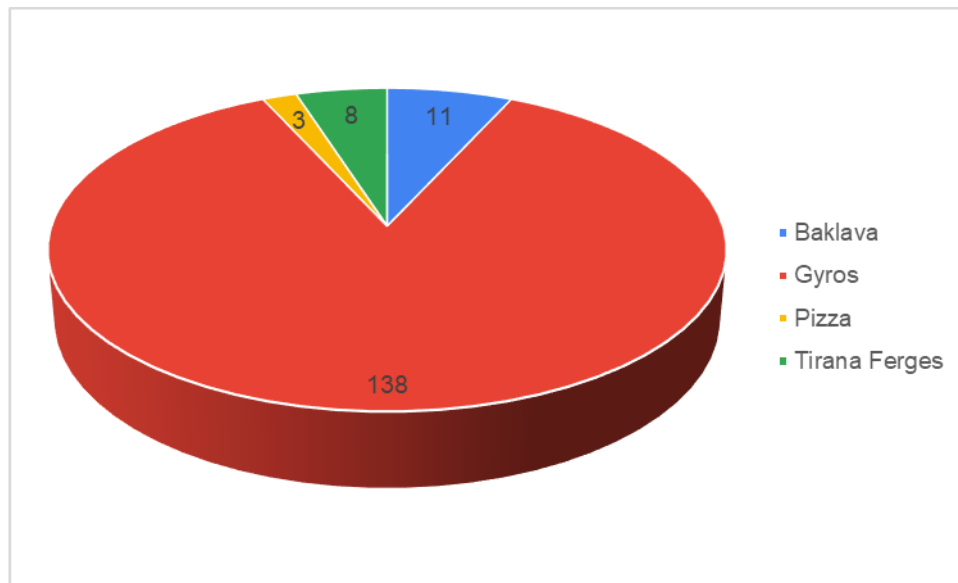

Grafikon 8 Gradovi za koje ispitanici znaju da se nalaze u Grčkoj

Izvor: vlastita izrada autora.

Pitanje u anketi: „Koji od ovih gradova se nalazi u Grčkoj?“. Ponuđeni odgovori bili su: Bursa, Catania, Plovdiv, Solun i Tirana.

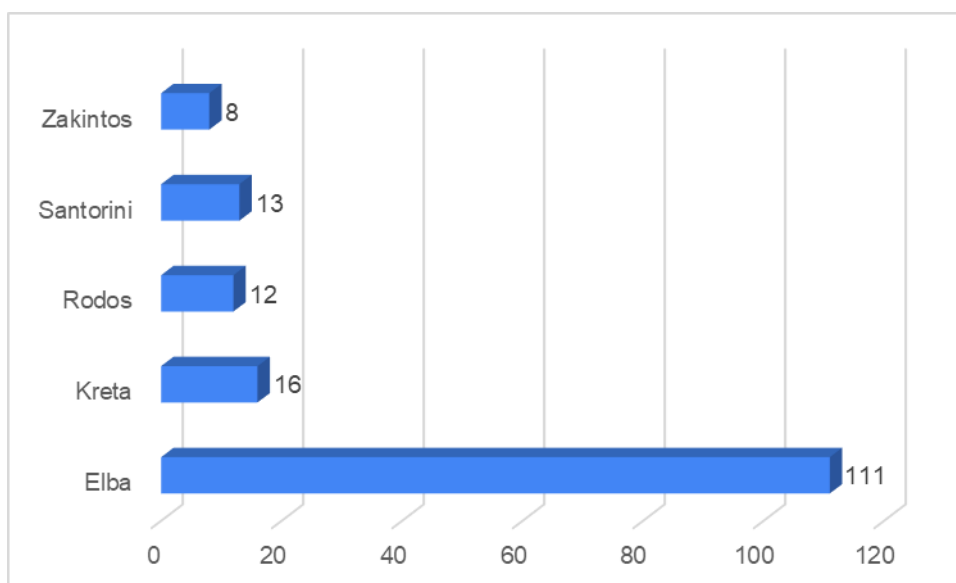
Ovo pitanje bilo je postavljeno na način da se ispita znaju li ispitanici uopće koji se grad od ponuđenih nalazi u Grčkoj. Bio je samo jedan točan odgovor, a to je grad Solun. Od 160 ispitanika 103 (64%) ispitanika su znala da se grad Solun nalazi u Grčkoj, dok ostalih 57 (36%) nije znalo. 26 (16%) ispitanika stavili su da se Tirana(Albanija) nalazi u Grčkoj, 14 (9%) je stavilo da se Bursa(Turska) nalazi, 14 (9%) da se Catania(Italija) nalazi, a njih 3 (2%) da se Plovdiv(Bugarska) nalazi u Grčkoj.

Grafikon 9 Najpoznatije jelo Grčke

Izvor: vlastita izrada autora.

Pitanje je bilo postavljeno: “Koje je najpoznatije jelo Grčke?”. Ponuđeni odgovori bili su: baklava, gyros, pizza i tirana ferges.

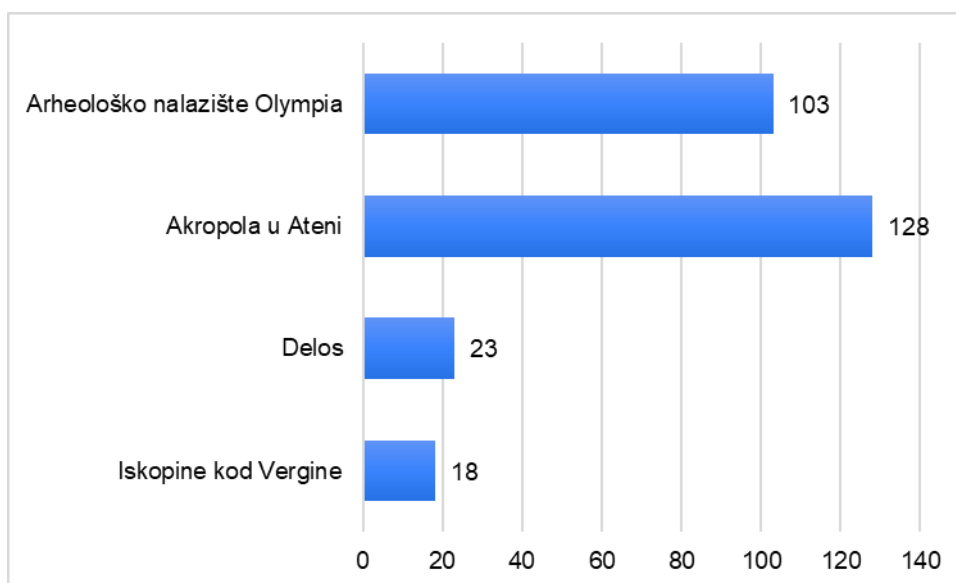
Odgovor na pitanje je bio gyros jer je to zapravo i jedino ,tipično, grčko jelo od ponuđenih. Od 160 ispitanika, 138 (86%) ih je odgovorilo točno. 11 (7%) ispitanika stavilo je baklavu koja se smatra tradicionalnim kolačem Bosne i Hercegovine, 8 (5%) ih je stavilo Tirana Ferges čije i samo ime govori da potječe iz Albanije čiji je glavni grad Tirana, te je 3 (2%) ispitanika stavilo Pizza (Italija).

Grafikon 10 Otok koji se ne nalazi u Grčkoj

Izvor: vlastita izrada autora.

Također još jedno pitanje da se ispita prepoznatljivost Grčkih otoka. Pitanje je bilo postavljeno: „Koji od navedenih otoka se ne nalazi u Grčkoj?“. Bilo je ponuđeno 5 otoka (Elba, Kreta, Rodos, Santorini i Zakintos) od kojih se samo 1 ne nalazi u Grčkoj.

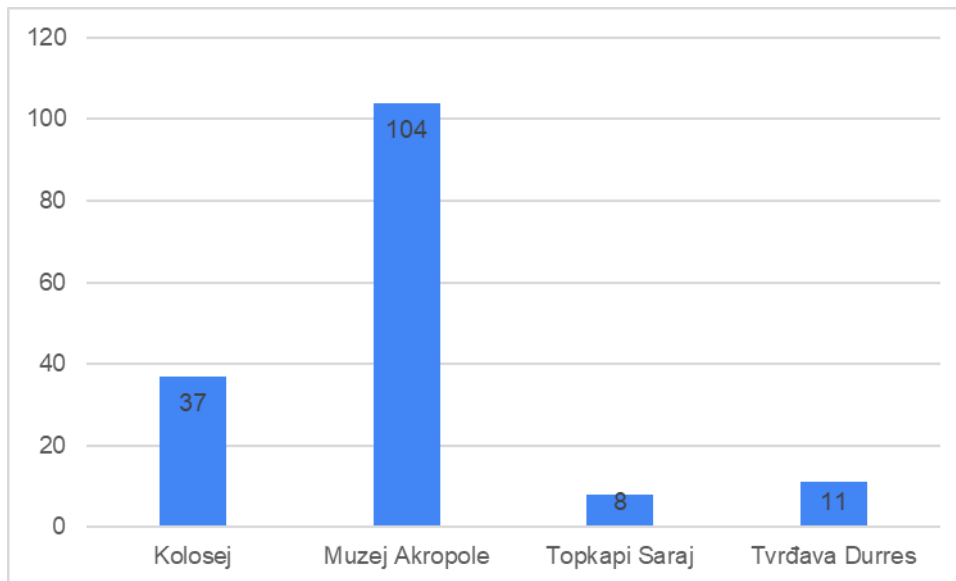
Ispitanici su ovdje mogli odabrati samo jedan odgovor. Od ukupno 160 ispitanika 111 (69%) ispitanika znalo je da se otok Elba (Italija) ne nalazi u Grčkoj. Njih 49 (31%) pogrešno je odgovorilo. 16 (10%) ispitanika stavilo je da se Kreta ne nalazi u Grčkoj, 13 (8%) Santorini, 12 (8%) Rodos i 8 (5%) ispitanika stavilo je da se Zakintos ne nalazi u Grčkoj.

Grafikon 11 Turističke atrakcije Grčke pod zaštitom UNESCO-a

Izvor: vlastita izrada autora.

U ovom pitanju bio je moguć višestruki odgovor. Pitanje je bilo: „Za koje od ovih turističkih atrakcija pod zaštitom UNESCO-a znate da se nalaze u Grčkoj?“ Bile su ponuđene 4 turističke atrakcije, a to su: iskopine kod Vergine, Delos, Akropola u Ateni te arheološko nalazište Olympia i sve se nalaze u Grčkoj pod zaštitom UNESCO-a.

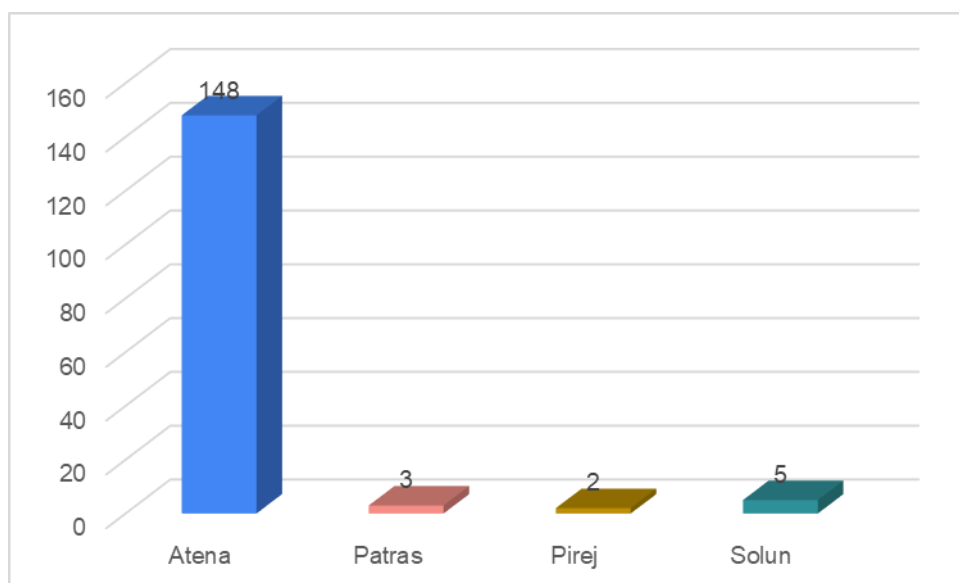
128 ispitanika odgovorilo je da zna da se Akropola u Ateni koja je pod zaštitom UNESCO-a nalazi u Grčkoj, 103 ispitanika odgovorilo je arheološko nalazište Olympia, 23 Delos i 18 njih iskopine kod Vergine. Ukupan zbroj odgovora je 272. S obzirom da je bio moguć višestruki odgovor i da su svi ponuđeni odgovori točni iz dobivenih rezultata možemo zaključiti da najveći broj ispitanika zna za Akropolu u Ateni, a najmanji broj za iskopine kod Vergine.

Grafikon 12 Turističke atrakcije koje se nalaze u Grčkoj

Izvor: vlastita izrada autora.

Pitanje je bilo postavljeno: „Koja od ovih turističkih atrakcija se nalazi u Grčkoj?“. Od 4 ponuđena odgovora bio je moguć samo 1 točan, a to je muzej Akropole.

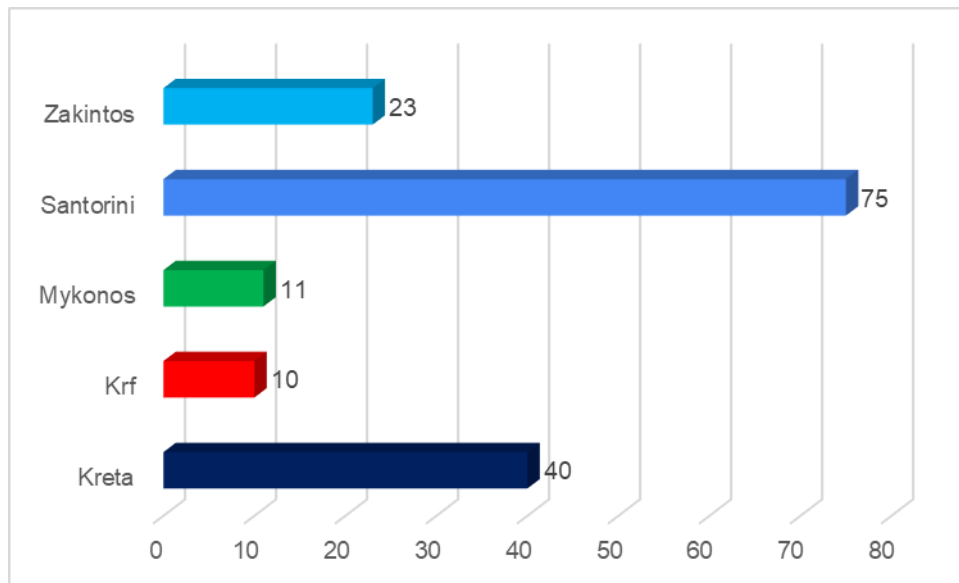
37 (23%) ispitanika stavilo je da se Kolosej (Italija) nalazi u Grčkoj, 11 (7%) je stavilo da se tvrđava Durres (Albanija) nalazi u Grčkoj, a 8 (5%) ispitanika stavilo je da se Topkapi Saraj (Turska) nalazi u Grčkoj. Od 160 ispitanika, njih 104 (65%) znalo je da se muzej Akropole nalazi u Grčkoj.

Grafikon 13 Najpoznatiji grčki grad

Izvor: vlastita izrada autora.

Pitanje je glasilo: „Za koji od ovih gradova smatrate da je najpoznatiji grčki grad?“. Svi ponuđeni gradovi nalaze se u Grčkoj. Bila su ponuđena 4 grčka grada: Atena, Patras, Pirej i Solun te je bila ponuđena opcija „ostalo“ gdje su ispitanici mogli upisati neki drugi grad ukoliko smatraju da je on najpoznatiji. Na ovom pitanju bio je moguć samo 1 odgovor.

148 (94%) ispitanika stavilo je da smatra da je Atena najpoznatiji grčki grad, 5 (3%) je stavilo da smatra da je Solun, 3 (2%) da je Patras i 2 (1%) smatra da je Pirej najpoznatiji grčki grad. 2 ispitanika stavila su opciju „ostalo“ no nisu naveli za koji grad smatraju da je najpoznatiji. Prema dobivenim podacima iz grafikona može se iščitati da je Atena najpoznatiji grčki grad.

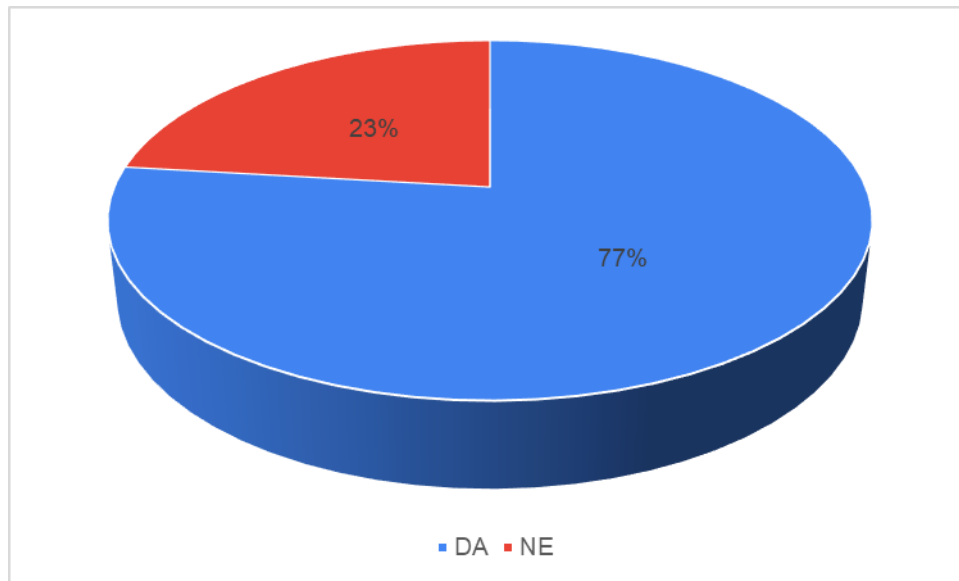
Grafikon 14 Najpoznatiji grčki otok

Izvor: vlastita izrada autora.

Pitanje je glasilo: „Za koji od ovih grčkih otoka smatrate da je najpoznatiji za Grčku?“. Bilo je ponuđeno 5 grčkih otoka: Kreta, Krf, Mykonos, Santorini i Zakintos te je bila ponuđena opcija “ostalo“ u koju su ispitanici mogli napisati neki drugi otok za koji smatraju da je najpoznatiji za Grčku. Ovdje je također mogao biti moguć samo 1 odgovor.

Od 160 ispitanika 75 (47%) ih je stavilo kako smatra da je Santorini najpoznatiji grčki otok, 40 (25%) ih je stavilo da smatra da je Kreta najpoznatiji grčki otok, 23 (15%) ispitanika stavilo je da smatra da je Zakintos najpoznatiji, 11 (7%) da je Mikonos i 10 (6%) da je Krf. 1 osoba stavila je opciju ostalo te je nije ispunila. Prema podacima iz grafikona vidljivo je da je Santorini najpoznatiji grčki otok.

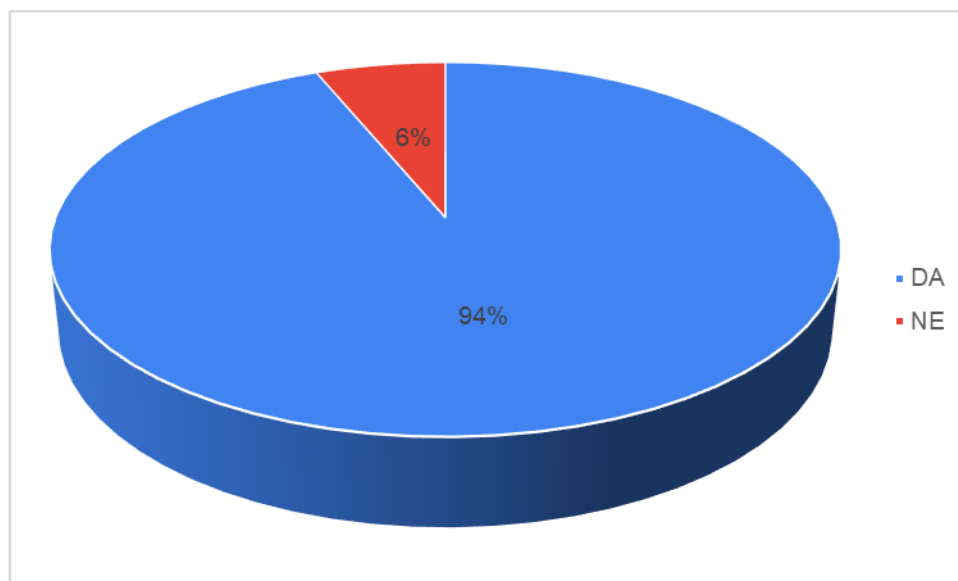
Grafikon 15 Mišljenje ispitanika o tome smatraju li da je Grčka najposjećenija i najpoznatija destinacija na Mediteranu

Izvor: vlastita izrada autora.

Pri samom kraju ankete pitali smo ispitanike smatraju li da je Grčka jedna od najposjećenijih i najpoznatijih destinacija na Mediteranu, 77% odnosno 123 ispitanika odgovorilo je kako smatra da je Grčka najpoznatija i najposjećenija destinacija na Mediteranu dok je njih 23% odnosno 37 ispitanika odgovorilo da ne smatra da je Grčka jedna od najposjećenijih i najpoznatijih destinacija na Mediteranu. Većina ispitanika odgovorila je da smatra da je Grčka jedna od najposjećenijih i najpoznatijih destinacija na Mediteranu.

Grafikon 16 Ispitanici koji bi posjetili Grčku

Izvor: vlastita izrada u Microsoft Excelu

Na kraju ankete postavljeno je pitanje ispitanicima da li bi posjetili Grčku kao turističku destinaciju. 94% ispitanika, odnosno njih 150 odgovorilo je kako bi posjetili Grčku, a 6% ispitanika, odnosno 10 ispitanika odgovorilo je kako ne bi posjetili Grčku. Većina ispitanika posjetila bi Grčku kao turističku destinaciju.

6.4. Ograničenja istraživanja

Na pitanje: „Za koji od ovih gradova smatrate da je najpoznatiji grčki grad?“ 2 ispitanika od ukupno 160 stavila su opciju “ostalo“ na koje su mogli sami dodati za koji od grčkih gradova smatraju da je najpoznatiji no ispitanici su polje ostavili prazno. Gradovi koji su bili ponuđeni su Atena, Patras, Pirej i Solun.

Također na pitanje: „Za koji od ovih grčkih otoka smatrate da je najpoznatiji za Grčku?“, 1 ispitanik stavio je opciju “ostalo“ te ju nije ispunio. Otoci koji su bili ponuđeni su Kreta, Krf, Mykonos, Santorini i Zakintos.

7. ZAKLJUČAK

Bogatstvo resursima igra ključnu ulogu u razvoju neke zemlje te joj donosi mnoge pogodnosti. Što je širi i raznolikiji raspon dostupnih resursa, to je veći potencijal za povećanje opsega i kvalitete pružanja usluga. Pod turističke resurse podrazumijevamo prirodna ili društvena dobra koja se mogu turistički valorizirati. Turističke resurse možemo podijeliti na prirodne i društvene.

Turističke atrakcije igraju ključnu ulogu za mnoge zemlje, one privlače turiste iz svih krajeva svijeta. Turističke atrakcije dijele se na prirodne atrakcije i na one atrakcije koje je stvorio čovjek.

Turističke destinacije izdvajaju se od drugih turističkih prostora zbog svojeg atraktivnog sadržaja koji osigurava interes i posjet većeg broja posjetitelja. Grčka kao turistička destinacija ima velik broj posjećenosti, od čijih regija Kreta i Egejsko otočje imaju najveću posjećenost. Najveći broj turista registriran je iz Italije, Ujedinjenog Kraljevstva, Njemačke i Albanije. Grčka ima 10,7 milijuna stanovnika, uključuje 6 000 otoka i otočića, od kojih je samo 227 naseljeno. Prevladava sredozemna, mediteranska klima, vruća i suha ljeta te blage i kišovite zime.

Grčka ima mnogo turističkih resursa i atrakcija koji su dobro iskorišten i prezentirani svijetu i turistima koji ju posjećuju. Svaki dio Grčke ima turističke resurse i turističke atrakcije koje privlače turiste iz raznih dijelova svijeta zbog svoje bogate povijesti, sredozemne, mediteranske klime, gastronomije i mogućnosti da zadovolji sve potrebe potencijalnih turista. Ono što čini Grčku još posebnijom zemljom jest to što se Grčka smatra jednom od najstarijih zemalja svijeta, a na UNESCO-vom popisu svjetske baštine broji 18 znamenitosti. Promovira se putem različitih kampanja, televizijskih reklama, internet oglašavanja, društvenih mreža, održava službene turističke web stranice i portale koji turistima pružaju sveobuhvatne informacije o turističkim atrakcijama zemlje, smještaju, aktivnostima i savjetima za putovanje.

Provedeno istraživanje pokazuje nam da velika većina ispitanika poznaje Grčku odnosno grčke gradove, otoke, atrakcije i slično. Može se potvrditi da je Grčka prepoznatljiva turistička destinacija odnosno da su turistički resursi Grčke poznati svijetu iako od ukupno 160 ispitanika, njih 129 nije nikada posjetilo Grčku. U radu su rezultati prikazani pomoću grafikona iz kojih se može vidjeti prepoznatljivost Grčke i njezinih resursa. Najveći broj ispitanika koji su sudjelovali u anketi, a koji su posjetili Grčku, na turističko putovanje

putovali su avionom te posredstvom turističke agencije. Najpoznatiji grčki grad je Atena, nakon njega Solun, a najpoznatiji grčki otok je Santorini i poslije njega Kreta. Većina ispitanika zna da je *gyros* tradicionalno grčko jelo. Iz dobivenih rezultata istraživanja može se zaključiti da su najpoznatiji turistički resursi Grčke Akropola u Ateni, arheološko nalazište Olimpija, Dionizovo kazalište, Hefestov hram i muzej Akropole. Najpoznatija građevina u Grčkoj koja ima status zaštite je Akropola u Ateni, a odmah nakon nje arheološko nalazište Olimpija.

Od ukupno 160 ispitanika njih 123 odgovorilo je kako smatra da je Grčka jedna od najpoznatijih i najposjećenijih destinacija na Mediteranu te je od njih 160, 150 reklo kako bi posjetili Grčku. Iz toga možemo lako zaključiti da je Grčka popularna i privlačna turistička destinacija za turiste te da je jedna od najpoznatijih i najposjećenijih turističkih destinacija na Mediteranu.

8. LITERATURA

1. Bilen, M. (2006). Turizam i prostor: Ekonomsko-geografski aspekti turističke valorizacije prostora u turizmu. Karlovac: Veleučilište u Karlovcu.
2. Bilen, M., Bučar, K. (2004). Osnove turističke geografije: treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje. Zagreb: Mikrorad: Ekonomski fakultet Zagreb.
3. Boranić Živoder, S. Od resursa do turističkog proizvoda. Mjesto izdavanja: Hrvatska turistička zajednica. Dostupno na: <https://www.htz.hr/sites/default/files/2016-12/Snjezana-Boranic-Zivoder-OD-RESURSA-DO-TURISTICKOG-PROIZVODA-4120.pdf> (20.08.2023.)
4. Burdett, M. (2017). Primary and Secondary Tourist Resources. Mjesto izdavanja: GeographyCaseStudy.com. Dostupno na: <https://www.geographycasestudy.com/primary-and-secondary-tourist-resources/> (20.08.2023.)
5. Curić, Z., Glamuzina, N. i Opačić, V. T. (2013). Geografija turizma: regionalni pregled. Zagreb: LJEVAK.
6. Čavlek, N., Bartoluci, M., Prebežac, D., Kesar, O. i sur. (2011). Turizam - ekonomske osnove i organizacijski sustav. Zagreb: Školska knjiga.
7. Grabovac, V. (2013). UNESCO: Sva blaga svijeta. Zagreb: Meridijani.
8. Grčka. Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. Dostupno na: <https://enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=23212> (20.08.2023.)
9. Greek National Tourism Organisation. Dostupno na: <https://www.visitgreece.gr/islands/> (20.08.2023.)
10. Kladarin, B., Grabovac V. i Somek, P. (2021). Najposebnija mjesta na zemlji UNESCO: Vodič kroz svjetsku baštinu. Zagreb: Meridijani.
11. Knezevic, R. (2008). Contents and assessment of basic tourism resources . Mjesto izdavanja: Hrčak. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/file/266811> (20.08.2023.)
12. Kušen, E., (2002). Turistička atrakcijska osnova. Mjesto izdavanja: CROSBİ; Hrvatska znanstvena bibliografija. Dostupno na: <https://www.bib.irb.hr/121404> (20.08.2023.)

13. Kušen, E., (2002). Turizam i prostor. Mjesto izdavanja: Hrčak. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/file/16581> (20.08.2023.)
14. Magaš, D. (1997). Turistička destinacija. Opatija: Hotelijerski fakultet. Dostupno na: file:///C:/Users/My%20PC/Downloads/turisticka_destinacija_ocr.pdf (20.08.2023.)
15. Tax-definition.org; Definicija turistička atrakcija. Dostupno na: <https://hr.tax-definition.org/29604-tourist-attraction> (20.08.2023.)
16. Tsartas, P., Sarantakou, E. Tourism Resources. Mjesto izdavanja: Sage Knowledge. Dostupno na: <https://sk.sagepub.com/reference/the-sage-international-encyclopedia-of-travel-and-tourism/i11276.xml> (20.08.2023.)
17. UNESCO, Konvencija o svjetskoj baštini. Dostupno na: <https://whc.unesco.org/> (23.08.2023.)
18. Valčić, M. (2018). Turizam i kultura. Zagreb: Naklada Jurčić.
19. Vujić, A. (2005). U: Vujić, A., ur., Opća i nacionalna enciklopedija u 20 knjiga. VIII. Knjiga, Gr – Hr. Zagreb: Večernji list, str. 4.
20. Vukonić, B. i Keča, K. (2001). Turizam i razvoj: pojam, načela, postupci. Zagreb: Mikrorad: Ekonomski fakultet.

PRILOZI

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1 Spol ispitanika u brojevima	25
Grafikon 2 Dob ispitanika	26
Grafikon 3 Najviši stupanj obrazovanja ispitanika	27
Grafikon 4 Prijevozno sredstvo kojim su ispitanici posjetili Grčku	28
Grafikon 5 Oblik putovanja kojim su ispitanici posjetili Grčku	29
Grafikon 6 Turističke atrakcije za koje su ispitanici čuli	30
Grafikon 7 Turističke atrakcije za koje ispitanici znaju da se nalaze u Grčkoj	31
Grafikon 8 Gradovi za koje ispitanici znaju da se nalaze u Grčkoj	32
Grafikon 9 Najpoznatije jelo Grčke	33
Grafikon 10 Otok koji se ne nalazi u Grčkoj	34
Grafikon 11 Turističke atrakcije Grčke pod zaštitom UNESCO-a	35
Grafikon 12 Turističke atrakcije koje se nalaze u Grčkoj	36
Grafikon 13 Najpoznatiji grčki grad	37
Grafikon 14 Najpoznatiji grčki otok	38
Grafikon 15 Mišljenje ispitanika o tome smatraju li da je Grčka najposjećenija i najpoznatija destinacija na Mediteranu.....	39
Grafikon 16 Ispitanici koji bi posjetili Grčku	40

POPIS SLIKA

Slika 1 Ljetne olimpijske igre u Ateni 2004.....	8
Slika 2 Ifestia festival na otoku Santorini	12
Slika 3 Položaj Grčke na karti.....	15
Slika 4 Atena	16
Slika 5 Santorini	17

Slika 6 Dionizovo kazalište.....	18
Slika 7 Gyros.....	19
Slika 8 Arheološko nalazište Delfi.....	20

Prilog 1. Anketni upitnik – Turistički resursi Grčke Questions Responses **160** Settings**ANKETNI UPITNIK - Turistički resursi Grčke**

Poštovani, ljubazno bih Vas zamolila da odvojite 5 minuta vremena i ispunite pitanja u nastavku. Anketa se provodi radi prikupljanja podataka za kolegij "Istraživanje turističkih tržišta" te za završni preddiplomski rad smjer Menadžment turizma i sporta na Međimurskom veleučilištu u Čakovcu. Svrha ove ankete je da se ispita prepoznatljivost turističkih atrakcija Grčke. Anketa je anonimna. Unaprijed se zahvaljujem!

Spol *

- M
- Ž

Dob *

- 18 - 25
- 26 - 35
- 36 - 45
- 46 - 55
- više od 55 godina

Molimo označite najviši stupanj obrazovanja koji ste postigli do sada. *

- Bez škole
- Osnovna škola
- Srednja škola
- Prijediplomski studij
- Diplomski studij
- Poslijediplomski studij
- Doktorat

Ako ste ikad posjetili Grčku, kojim ste prijevoznim sredstvom stigli u Grčku? *

- Osobnim automobilom
- Autobusom
- Avionom
- Brodom
- Motociklom / biciklom
- Nisam posjetio/la Grčku
- Other...

Ukoliko ste posjetili Grčku, na turističko putovanje išli ste.. *

- Individualno
- Organizirano (posredstvom turističke agencije)
- Nisam posjetio/la

Za koje od ovih turističkih atrakcija ste čuli? *

- Atena
- Santorini
- Delfi
- Olimpija
- Meteora

Za koje od ovih turističkih atrakcija znate da se nalaze u Grčkoj? *

- Hefestov hram
- Areopagus
- Dionizovo kazalište
- Elafonisi plaža

Koji od ovih gradova se nalazi u Grčkoj? *

- Tirana
- Bursa
- Solun
- Plovdiv
- Catania

Koje je najpoznatije jelo Grčke? *

- Pizza
- Tirana Ferges
- Baklava
- Gyros

Koji od navedenih otoka se NE nalazi u Grčkoj? *

- Santorini
- Kreta
- Zakintos
- Elba
- Rodos

Za koje od ovih turističkih atrakcija pod zaštitom UNESCO-a znate da se nalaze u Grčkoj? *

- Iskopine kod Vergine
- Delos
- Akropola u Ateni
- Arheološko nalazište Olympia

Koja od ovih turističkih atrakcija se nalazi u Grčkoj? *

- Tvrđava Durres
- Kolosej
- Muzej Akropole
- Topkapi Saraj

Za koji od ovih gradova smatrate da je najpoznatiji Grčki grad? *

- Atena
- Pirej
- Solun
- Kavala
- Patras
- Other...

Za koji od ovih Grčkih otoka smatrate da je najpoznatiji za Grčku? *

- Santorini
- Kreta
- Mykonos
- Zakintos
- Krf
- Other...

Smatrate li da je Grčka jedna od najposjećenijih i najpoznatijih destinacija na Mediteranu? *

- DA
- NE

Biste li posjetili Grčku? *

- DA
- NE